

208

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळे.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक

५३६५५५ (५५)

ग्रंथ नाम

मनाचे उल्लेख

विषय

मराठी काव्य.

①

॥२॥

मनाश्रेष्ठधारिष्टजीवीधरावे
मनाबोलणेनीचसोसीतजावे
स्वयेसर्वहानमन्त्रवाचेवहावे
मनासर्वलोकासिरेनीववावे

॥३॥
देहेत्यागिताकीर्तिमागुशावी
मनासज्जनतादेविकीयाधरावी
मनाचंदनाचेपरिखाडिजावे
परीअंतरीसज्जननीववावे

॥४॥
नकोरेमनाइव्यतेधूढिळाचे
अतीस्वार्थबुधीनुरेपापसाने
घडेभोगणेपापतेकर्मरवाटे
नहोतामनासारिखेडुःखमोडे

॥५॥

2

सदा सर्वदा प्रीतिरामी धरावी
दुरवाची स्वयेसांडि जीवीकरावी
देहेदुःखतेस्वरवमानीत जावे॥
विवेके सदा सखरूपी भरावे॥

॥१०॥

जगी सर्वस्वरवी असा कोण आहे
विचार मनातू विरोधू निपाहे॥
मनाचा चित्तू स्वसूचीत केले॥
तयासारिखे भोगे प्राप्ति जाडे

॥११॥

मनामानसीदुःख आणून कोरे
मनासर्वथा शोकचिंतान कोरे
विवेके देहे बुधिसोडून द्यावी
विदेही पणे मुक्ति भोगीत जावी

॥१२॥

(2A)

॥ ३ ॥

मनासांगपारावणाकायजाले
अकस्माततेराज्यसर्वेंबुडाले
ह्मणोनीकुडीकल्मनासांडिवेगी
बळेलागलाकाळहापाठिलागी

॥ १३ ॥
जिवाकर्मयोगेजगीजन्मजाला
परीजेवटीकाळधेईनिगेला ॥
महाथोरतेमहत्त्वअेविंगेले
असंव्याततजन्मलेआणिमेळे

॥ १४ ॥
मनापाहातासंलहेमृत्युभूमी
जिताबोलतीसर्वहीजीवभीमी
चिरंजीवहेसर्वहीमानिताती
अकस्मातसोडूनियासर्वजाती

॥ १५ ॥

3

मरेयेकत्वाचाडुजाशोकवाहे ॥
अकस्मात्तोहीपुढेजातआहे
पुरेनाजनीलोभरेक्षोभस्याते ॥
स्त्रणोनीजगीभागुतेजन्मघेते

॥१६॥

मनीमानवीव्यर्थविंतावाहाते
अकस्मात्होणारहेउनिजाते
घडेभागणेसर्वहीकर्मयोगे ॥
मतीमंदतेबंदमावीविथागे ॥

॥१७॥

मनाराधवावीणआज्ञानकोरे
मनामानवाचीनकोकीर्तितूरे
जयावर्णितीवेदशास्त्रेपुराणे ॥
तयावर्णितासर्वहीश्लाघ्यवाणे

॥१८॥

मनासर्वथासत्यसांडनकोरे ॥
 मनासर्वथामिथ्यसांडनकोरे
 मनासत्यतेसत्यवाचेवेदावे
 मनामिथ्यतेमिथ्यसांडनद्यावे

॥ १५ ॥

बहूहिपुटीहोयिजेमायपोटी
 नकोरेमनायातनातेचिभाटी
 निरांधेपनेकांडेगर्भवासी ॥
 अधोमूर्खोडुवयाबाळकासी

॥ २० ॥

मनावामनाचूकवीथेरझारा
 मनाकामनासांडिरेद्व्यदारा
 मनायातनाथोररेगर्भवासी ॥
 मनासज्जनाभेटवीराघवासी

॥ २१ ॥

५)

मनासज्जनाहीतमाश्लेकरावे
रघूनाथकाहृदविनीधरावे॥
महाराजतोस्वामिवायूसुताचा
जनाउधरीनाथमोकत्रयाचा

॥२२॥

नबोलेमनाराघवावीणकाही
जनीवावुगेबोळतासूरवनाही
घडीनेघडीकाळआयुष्यनेतो
हेहांतीतुलाकाणतोड्पाहातो

॥२३॥

रघूनाथकावीणवायाशिणावे
जनोसारिरेव्यर्थकावोसणावे
सदासर्वदानामवाचिवसोदे॥
अहंतामनीपापिणीतेनसोदे

॥२४॥

(4A)

॥ ५ ॥

मनावीरमानूनकोबोलण्याचा
पुढेमागुतारामजोडेलकेंचा ॥
सुखाचीघडीलोरतासुखआहे
पुढेसर्वजायीलकाहीनराहे

॥ २५ ॥

हेहेरक्षणाकारणयत्नकेला
परीक्षावरीकाळघेवूनिगला
करीमनामक्तियारांघवाची
पुढेअंतरीमोडितामवाची

॥ २६ ॥

भवाच्याभयकायभीतोसिलुंडी
धरीरेमनाधैर्यधाकासिसांडी
रघूनायकासारिरुवास्वामिश्रीरी
नुपेक्षीकदाकोपल्याहंडधारी ॥

॥ २७ ॥

(5)

दिनानाथहाराभकोदंडधारी
उदेंदेरवताकाळपोटीथरारी॥
मनावाकजनेमस्तहेसत्यमानी
नुपेक्षीकदारामदासाभिमानी

॥२९॥
पहीराधवाचेसदाब्रीदगाजे॥
बळेभक्तीपूजिरीकांबिवाजे॥
पुरीवाहिलीसकजेगेविमानी
नुपेक्षीकदारामदासाभिमानी

समर्थाचियासंवकावक्रपाहे
असामर्वभूमंडळीकोणआहे
जयाचीलिळावर्णितीलोकतीनी
नुपेक्षीकदारामदासाभिमानी॥

॥३०॥

5A)

महासंकटी सोडिले देव जेणे ॥
प्रतापे बळे आगळा सर्वगूणे ॥
जया ते स्मरे शैल दुःखा शूळ पाणी
नुपेक्षी कदारा महासाभिमानी

॥३१॥

अहल्या शिळाराघवे मुक्त केली
परीला गल दिव्य दंड निंगेली ॥
जया वणिता शीणली वेदवाणी
नुपेक्षी कदारा महासाभिमानी

॥३२॥

वसे मेरु मंदार हे सृष्टि लीळा ॥
शशी सूर्य तारां गण मेघ माळा
चिरंजीव केले जनी दास दोनी
नुपेक्षी कदारा महासाभिमानी

॥३३॥

6)

उपेक्षा कदारामरूपी असेना ॥
जिवा मानवानि श्वये तो वसेना ॥
शिरी भारवाहेन बोले पुराणी ॥
नुपेक्षी कदारामदासाभिमानि ॥

॥ ३४ ॥
सदा सर्वदा देव सन्नीध आहे ॥
कृपा वृषणे अल्पधारिष्ट माहे ॥
सुरवा नंद आनंदक वल्यदानी ॥
नुपेक्षी कदारामदासाभिमानि ॥

॥ ३५ ॥
असे हो जया अंतरी भाव जैसा ॥
वसे हो तया अंतरी देव तैसा ॥
अनन्या सरस्वती तसे च्यापपाणी ॥
नुपेक्षी कदारामदासाभिमानि ॥

॥ ३६ ॥

सदाचक्रवाकाशिमातेउजेसा॥
 उडीघालितोसंकरीस्वामितेसा
 हरीभक्तिचाधावघालीनिशानी
 नुपेक्षीकदाराभदासाभिभानी

॥३७॥

मनाप्रार्थनातुजलायेवभाहे
 रघूराजअर्क्षीनहेउनिराहे॥
 अवज्ञाकराहायर्थीनकीजे
 मनासज्जनाराधवीवस्तिकीजे

॥३८॥

जयावर्णितीवेदशास्त्रेपुराणे
 जयान्वेनियोगेसमाधानबाणे
 तथालागिहेसर्वबांचल्यहीजे
 मनासज्जनाराधवीवस्तिकीजे॥

३)

मनापाविजेसर्वहीसूरवजेथे
अतीआदरेवेविजेलक्षतेथे
विवेकेकुडीकल्पनापालटीजे
मनासज्जनागधवीवस्तिकीजे

॥४०॥

बहूहिउतासोरव्यहोणारनाही
शिपांवपरीनातुंदहीतकाही
विचारेबरेअंतराबोधवीजे
मनासज्जनागधवीवस्तिकीजे

॥४१॥

बहूतापरीहेचिआताधरावे
रघूनायकाआपुलेसेकरावे
दिनानाथंहतोउरीब्रीदगाजे
मनासज्जनागधवीवस्तिकीजे

॥४२॥

७९)

मनासज्जनायेकजीवीधरावे
जनीआपुलेहीततूवाकरावे
रघूनायकावीणबोलूनकोही
सहामानसीहानिजध्यासराहो

॥ ४३ ॥

मनारेजनीमोन्यमुंडाधरावी
कथाआदरेरघवाचीकरावी
नसेरामंतधामसांडनिद्यावे
सुरवालागिआरण्यसेवीतजावे

॥ ४४ ॥

जयाचेनियोगिसमाधानभंगे
अहंताअकस्मातयेडुनिलागे
तयेसंगतीचीजनीकोणगोडी
जयेसंगतीनेमतीरामसोडी

॥ ४५ ॥

(४)

मनाजेघडीराघवेवीणगेली
जनीआपुलीतेतुवाहाणिकेली
रघूनायकावीणतोशीणआहे॥
जनीदक्षतोसक्षलाउनिपाहे॥

॥४६॥
मनीलोचनीश्रीहरीतोविपाहे
जनीजाणतसकलदाउनिराहे
गुणीप्रीतिलोकोक्रमसाधनाचा
जगीधन्यतोदाससर्वोत्तमाचा॥४७॥

सदादेवकाजीझिजेदेहज्याचा
सदारामनामेवदेनित्यवाचा॥
स्वधर्मेचिन्वालेसदाउत्तमाचा
जगीधन्यतोदाससर्वोत्तमाचा॥

॥४८॥

(8A)

॥ ८ ॥

सदाबोलण्यासारिरेवालाताहे
अनेकीसदायेकदेवासिपाहे
सगूणीभजेलेनाहीभ्रमाचा
जगीधन्यतोदाससर्वोत्तमाचा

॥ ४८ ॥

नसेअंतरीकामकारीविकारी
उदासीनतापसाब्रह्मचारी
निवालामनीकेनाहीतमाचा
जगीधन्यतोदाससर्वोत्तमाचा

॥ ४९ ॥

मदेमछरेसांडिलीस्वार्थबुद्धी
प्रपंचीकनाहीजयातेउपाधी
सदाबोलणेनम्रवाचासुवाचा
जगीधन्यतोदाससर्वोत्तमाचा

॥ ५० ॥

१)

कमीवेबजोतत्वचिंतानुवादे॥
नलिंपेकहादंभवादे विवादे॥
करीसूरुवसंवादजोउगमाचा
जगीधन्यतोदाससर्वोत्तमाचा

॥५२॥
सदाआर्जवीप्रीयजोसर्वलोकी
सदासर्वदासयवारीविवेकी
नबोलेकदा मिथ्यावाचात्रिवाचा
जगीधन्यतोदाससर्वोत्तमाचा

॥५३॥
सदासेविआरण्यतारुण्यकाळी
मिळेनाकदाकल्पमेचेनिमेळी॥
चळेनामनीनिश्र्वयोदृढजाचा
जगीधन्यतोदाससर्वोत्तमाचा

॥५४॥

नसेमानसीनष्टआशादुराशा
 वसेअंतरीप्रेमपाशापिपाशा
 कृणीदेवदाभक्तिभावेजयाचा
 जगीधन्यतोदाससर्वोत्तिमाचा

दिनाचादयाकृमनीचामवाकू
 स्नेहाकूटपाकूजगीदासपाकू
 तयाअंतरकाधसत्तापर्केचा
 जगीधन्यतोदाससर्वोत्तिमाचा

जगीहोयिजेधन्यथारामनामे
 क्रियाभक्तिउपासनानिखनेमे
 उदासीनतातत्त्वतासारआहे॥
 सदासर्वदामोककीवृत्तिराहे

(10)

नकोवासनावीषयीवृत्तिरूपे
पदार्थीजडे कामनापूर्वपापे ॥
सदारामनिष्कामचिंतीतजावा
मनाकल्पनाले प्रतोहीनसावा

॥५८॥
मनाकल्पनाकल्पिताकल्पकोटी
नवेरेनवे सर्वथा रामभेदी ॥
मनीकल्पनारामनाहीजयाला
अतीआदरे प्रीतिनाहीतयाला

॥५९॥
मनारामकल्पतरूकामधेनू
निधीसारचिंतामणीकायवानू
जयाचेनियोगेघडे सर्वसत्ता ॥
तयासाम्यताकायसीकोणआता

॥६०॥

(10A)

॥ ८२ ॥

उभाकल्पवृक्षातकीदुःखवाहे
तथाअंतरीसर्वदातेचिराहे ॥
जनीसज्जनीवादहावादवावा
पुन्हामागतीरोगकजीवीधरावा

॥ ६१ ॥

निजध्यासतोसर्वतूटोनिगेला
ववंअंतरीकंधिसतापठेला ॥
सुखानंदआनंदभदेवुडाला ॥
मनीविश्रव्यासर्वखेदउडाला

॥ ६२ ॥

घरीकामधेनूषुटेलाकभागो ॥
हरीबोधसांडूनवेवादलागे ॥
करीसारचिंतामणीकाचखंडे ॥
तयामागतादेतआहेउदंडे ॥

॥ ६३ ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com